

De nordiske kriminalistforeninger 2024

ÅRSBERETNING

Svenska kriminalistföreningen 2024

Den Svenska kriminalistföreningen har som traditionen bjuder anordnat fyra medlemsarrangemang under året. Verksamhetsåret inleddes med den så kallade vinterpuben. Talare var Martin Holmgren, generaldirektör vid Kriminalvården. Efter att antalet personer i fängelse legat på en relativt stabil nivå under 2000-talet har behovet av nya häktes- och anstaltsplatser ökat drastiskt under senare år. Det beror på att det under de senaste åren har genomförts en lång rad straffrättsliga reformer i skärpande riktning i Sverige. Kriminalvården har genomfört en kraftig platsexpansion och omfattande nyrekryteringar av personal. Trots detta är läget mycket ansträngt. Vid vinterpuben berättade Martin Holmgren om hur Kriminalvården arbetar för att möta utmaningarna.

Temat för årsmötet var Rättsliga åtgärder mot den kriminella ekonomin. Vid tillfället förbereddes de nya regler om så kallat självständigt förverkande som nu har trätt i kraft. Förverkande av brottsvinster ska inte längre förutsätta att brott är bevisat utan förverkande ska bygga på en mer generell bedömning. Under ledning av moderatorn advokat Henrik Olsson Lilja diskuterade Amir Rostami (professor i kriminologi), Anna Karin Hansen (chef brottsförebyggande kansliet på Ekobrottsmyndigheten) och Gustaf Almkvist (docent i straffrätt vid Uppsala universitet) hur den kriminella ekonomin fungerar och vilka implikationerna är av de nya förverkandereglerna. Utöver detta panelsamtal höll föreningen sitt årsmöte och valde bland annat en ny styrelse.

Vid höstpuben diskuterades den samtida brottslighetens föränderliga former. De brottsbekämpande myndigheterna har numera att hantera en brottslighet som rör sig snabbt över geografiska gränser och olika brottsområden. Brottsligheten är "glokal", verkar i det dolda och använder anonymitet och krypterad kommunikation för att försvåra upptäckt. Vid pubmötet berättade Ida Arnell (statsåklagare i områdesteamet mot allvarlig brottslighet i åklagarområde Stockholm) och Karin Breiding (biträdande kommenderingschef i den nationella särskilda händelsen Frigg) om hur brottsligheten ser ut i dagsläget, vilka utmaningar det innebär juridiskt, organisatoriskt och metodiskt inom och mellan myndigheterna och hur de nu arbetar tillsammans för att ta nästa steg i det brottsbekämpande arbetet.

Året avslutades med höstmöte. Vid detta möte berättade justitierådet Stefan Reimer och utredningssekreteraren Jenny Samuelsson Käätä om det förslag om så kallat säkerhetsstraff som de tillsammans har utarbetat på regeringens uppdrag. Säkerhetsstraffet kommer enligt förslaget innebära att en ny form av tidsobestämd påföljd införs i svensk straffrätt. Frågan om att

återinföra en tidsobestämd frihetsberövande påföljd inrymmer dock mycket svåra etiska och rättsstatliga avvägningar och ställningstaganden. Dessa handlar ytterst om att finna en godtagbar avvägning mellan å ena sidan det legitima kravet på skydd mot framtida allvarliga gärningar från gärningspersonens sida och å andra sidan att samhällets ingripande så långt som möjligt ska stå i proportion till den begångna gärningen, det vill säga svara mot brottslighetens allvar. Vid höstmötet diskuterades om det är möjligt att tillgodose båda dessa intressen samtidigt.

Alla årets arrangemang har varit mycket välbesökta. De tycks också ha varit uppskattade av föreningens betalande medlemmar, som under året utgjorts av 181 personer.

Erik Svensson

ÅRSBERETNING